7/4774 -3-

209

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

SAYI: B.02.1.HM.0.EKA-01.01/13
KONU: Soru Önergesi Hk.

25.10.01★ 82418

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı Genel Sekreterliği'nin 11 Ekim 2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4774-11638/27977 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıda, Kayseri Milletvekili Sn. Salih Kapusuz'un tarafıma tevcih ettiği yazılı soru önergesine cevaben hazırlanan not ilişikte sunulmaktadır.

Bilgileri ve gereği takdirlerine arz olunur.

Dr. Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

EKLER:
EK-1 (2 sayfa)

DAĞITIM:
Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğüne (bilgi)

EK 1

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SN. SALİH KAPUSUZ'UN
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZIRLANAN CEVAPLAR

Soru 1

Ülkemizin son zamanlarda kaynak temini konusunda zorlandığı bir dönemde, iç dinamiklerin harekete geçirilmesi için "Havuz Sistemine" dönmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 1

Bilindiği üzere, 1996/45 ve 1996/63 sayılı Başbakanlık Genelgeleri çerçevesinde; kamu kaynaklarının etkin-verimli kullanılmasının sağlanması ve kamunun borçlanma gereksiniminin azaltılması amacıyla "Kamu Ortak Hesabı Sistemi" uygulamaya geçirilmiştir.

Bu çerçevede; kamu kaynaklarının kullanımının izlenmesi; kaynak fazlası olan kamu kurumlarının gereksinimi olan diğer kamu kurumlarına kaynak aktarmalarının sağlanması ve diğer taraftan konsolide bütçenin finansmanında mali piyasaların yanısıra kamu fonlarının da kullanılması öngörülmüştür.

Ancak "Havuz Sistemi" olarak da adlandırılan bu uygulamanın, gerek ilgili bankaların içinde bulundukları nakit sıkıntıları, gerek KİT'ler başta olmak üzere kimi kamu kurumlarının statülerinden doğan sakıncalar ve gerekse de yüksek yargı organlarının aldıkları kararlar çerçevesinde sağlıklı olarak yürütülmesi mümkün olamamıştır.

Bu gelişmeler çerçevesinde Hazine'nin kamu kurumlarından kaynak kullanılması uygulamasına son verilmiş; ancak Kamu Ortak Hesabı uygulamasına "1998/1 sayılı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği" hükümleri çerçevesinde yürütülmeye devam edilmiştir.

Gerek yukarıda ifade edilen sakıncaların güncelliklerini koruması gerekse de kamu bankalarının özelleştirilmesi sürecinin başlaması nedeniyle "Havuz Sistemi"nin tekrar yaşama geçirilmesi mümkün görülmemektedir.

Soru 2

TPAO, BOTAŞ gibi kamu kuruluşlarının bilançolarındaki kullanılabilir aktifleri ne kadardır? Bu aktifleri nasıl değerlendirilmektedir?

Cevap 2

Söz konusu iki kuruluşumuzdan BOTAŞ'ın enerji sektöründe yaşanan sorunlar nedeniyle bilançosunda zorunlu doğal gaz ve LNG alımı dışında fon tutabilmesi mümkün bulunmamaktadır. BOTAŞ'ın yurtdışından yaptığı doğal gaz ve LNG alımları için her ay yaklaşık 170-200 milyon ABD Doları civarında bir meblağa ihtiyaç vardır. Yurtiçinde doğal gaz satışından tahsil edilen tutarlar, ABD Dolarına çevrilerek söz konusu yurtdışı ödemelerinde kullanılmaktadır. BOTAŞ yurtdışı doğal gaz alımında açtırdığı akreditif işlemleri T.C. Ziraat bankası aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

TPAO yurtiçi ve yurtdışı arama ve üretim faaliyetlerini aksatmadan yürütebilmek için belirli bir nakit düzeyi ile çalışması gereken bir kuruluşumuzdur. Orta Asya Cumhuriyetlerinde ve komşu ülkelerde uluslararası yabancı petrol şirketleriyle yaptığı işbirliği çerçevesinde giriştiği arama ve sondaj faaliyetleri sürmekte olup, özellikle Hazar Denizi ve Azerbaycan'da yapılan yatırımların geri dönüşünün en erken 2004 yılı sonunda başlayacağı tahmin olunmaktadır.

Soru 3

Bu kuruluşlarımızın, aktiflerinin değerlendirilmesinden elde ettikleri artı oran ile Hazine'nin borçlanmasında verdiği faiz oranı nedir? Gelir-Gider açısından bu oranlar arasında oluşan fark ne kadardır?

Cevap 3

TPAO'nun ham petrol satışından kaynaklanan gelirlerine kamu bankalarında haftalık ve aylık vadeli mevduat oranlarına verilen faiz oranları uygulanmaktadır. Bu oranlar ekonomik konjonktür ve uygulanan istikrar programına göre farklılıklar arz etmekte olup, bankalar ve kuruluş arasında karşılıklı olarak belirlenmektedir.

Soru 4

Böylece, Hazine kamu parasını rantabl olarak kullanamadığından dolayı ne kadar para ve zaman kaybı bulunmaktadır?

Cevap 4

Birinci soruya karşılık verilen yanıtta ifade edilen bilgiler çerçevesinde, Hazine'nin kamu kaynaklarını rantabl olarak kullanamadığı ve dolayısıyla zaman ve para kaybına uğradığı yönündeki değerlendirmeye katılmak mümkün değildir. Hazine Müsteşarlığı, bilimsel/teknik/objektif veriler ışığında ve genel ekonomik/mali politikalar çerçevesinde, kamunun kaynak gereksinimini en etkin/verimli şekilde karşılamaya devam etmektedir.